

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti le moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina 1906

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doplačane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nežankovalec pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom) Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“ — Natassila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hratišnični račun št. 541.652.

TELEFON št. 457.

POLITIČNA BOŽIČNICA HRVATSKE.

ZAGREB, 12. decembra.

Kadar se je namreč v saboru nekoliko kratki čula beseda o tej poznani Chavrakovi okrožnici, čutili se je ban prisiljenega, da se izjavi o njej in je podal nastopno dobesedno izjavo:

„Visoki sabor! Okrožnica, o kateri je padla beseda, izdana je bila pod mojo odgovornostjo in z mojim podpisom, a bivši predstojnik oddelka za notranje stvari more zanj le toliko soodgovarjati, v kolikor je sodeloval na njej. Toliko, kar se tiče odgovornosti kakor take.“

Ali še nekaj je, na kar moram opozoriti. Je namreč stvari, ki so po svoji naravi take, da jih odgovorni upravitelj kake dežele, ko so mu bile prijavljene, ne sme ignorirati niti tedaj, kadar je sam osebnostno preprčan, da niso resnične. V takih slučajih se morajo odrediti poizvedovanja in to ne samo radi osebne odgovornosti dotičnega odgovornega upravitelja, ampak tudi radi stvari same, kakor tudi v interesu tistih oseb, ki se stavljene v zveze z dotičnim predmetom. Predmet je torej moral preiskati brez dvoma. Priznavam lojalno, da se je o tej priliki storila pogreška s tem, da je okrožnica po formi in vsebini tako sestavljena, da izgleda, kakor da se ni imela preiskati stvar sama, ampak postopati proti osebam. Obžaljujem iskreno, da se je dogodila ta pogreška. Nadalje moram izjaviti, da sem tisto okrožnico umaknil in to ne samo radi svojega osebnega prepričanja v stvari, ampak tudi posebno radi tega, ker niti eno dejstvo, in morem naglasiti niti ena senca ni prišla na dan, ki bi mogla opravičiti navedbe, ki so izvale okrožnico.

Toliko mi je bilo izjaviti.“

To je izjava načelnika vlade, v kateri priznava isti, da se ni moglo najti ničesar sumljivega na osebah, ožigosanih v okrožnici — a ni ga menda nikogar, ki bi mogel verovati, da ne bi bili Chavrakovi zastavili vse možno, da ulove in najdejo vsaj nekaj. Zadoščenje je dobljeno.

Druga okrožnica o volitvah je izzvala dostojen efekt: v saboru je bil vsprejet zakon o „zaščiti svobode volitev“, ki je prožet ustavnostjo in modernimi principi.

Teh dni pak je prišla razsodba tudi o zloglasnem „Argusu“ in prišla je na dan vsa mizerija „Argusovcev“. Supilo, očito izzvan in grdo žaljen v svojem poštenju, se je zatekel namreč pod zaščito k sodnji, pa če tudi mu ta ni bila naklonjena. Šestnajst mesecev je poteklo, odkar je bila podana obtožnica in ves ta čas je imel dr. Frank na razpolaganje, da nabere dokaze — da si bi bilo najpoštenje napadati še le potem, kadar so dokazi v roki. Dne 20. t. m. se je vršila glavna razprava, ki je donesla ta-le rezultat:

PODLISTEK.

Srce mu je počilo!

(Povest iz neke vasi.)

Spisal Ksaver Šandor-Gjalski. — Prevel M. C. Š.

No, tudi sedaj se Timotija še ni udal. Sedaj je začel tudi po nemški, madjarski in latinski zaklinjati gospodo, naj spuste ta nearečni načrt. Remaj se mu je le nasmešil in namignil Nedeljkičevici, ki je od neke izlekel še drugo čutaro, pak jo je v hip ponujal ljudem okolo.

— Nikar, nikar ne dovolite, ljudje — voda pojde čez vaše polje — v vaše selo. Ljudje, poslušajte me — je vpil siromsni Timotija. Preko jarka pred slavolokom se je kadil ogenj za pokanje s topiči.

— To-le — je v slavo, ker jih je dal streljati in nameruje sedaj uočiti jim selo — je rekel stari grenko in je postal kakor da gleda, kako bi jo ubral v kateri drugi smeri. Ali — kam naj? Pregovoril sem ga, da sva šla naprej.

Izjava.

Podpisani Josip Zoček, odgovorni urednik „Hrvat. prava“, izjavljam s tem, da člankov, uvrščenih v „Hrvat. pravo“ tekom leta 1905. s podpisom Argus, nisem pisal niti jaz, niti kateri člen uredništva in stranke, ki je „Hrvatsko pravo“ organ, marveč da so bili uvrščeni na željo uglednega člana naše stranke, pokojnega svečenika Mire Babića, ki je pisal uredništvu, da jih je sestavil in pisal prof. A. Peretić, o katerem sem še le po njegovem sodnem zaslišanju doznal, da se zove Š. Piđerotić, da za navedbe v teh člankih nima dokazov. Zato obžaljujem, da sem jih uvrstil. Josip Zoček.

Neštevilu falzifikacij, denuncijacij in obmetavanja z blatom je bilo torej vrženo v svet brez enega samega dokaza! Kje je tu ne le politična, ampak tudi morala sploh?! Ni-li sedaj jasno, s kake vrste ljudmi se imajo boriti predstavitelji nove dobe v Hrvatski?! Nimamo-li tu zadostno ilustracijo poštenja in teženj ujedinjenih naših kluenovcev in frankofurtimašev, vulgo strasnofovcev!!

Spomnimo se še samo nekaterih razlik. Od 3. maja n. pr. nismo imeli konfiskacij novin, prepovedij skupščin, niti političnih preganjanj v obče; spomnimo se sedaj še deklaracije naših poslancev in skupnem saboru v Budimpešti in v delegacijah, spominjajmo se, da smo dobili neodvisne sodnike, da sabor dela za vzpostavljene vse zakonov in institucij, ki jih zahtevata ustavnost in narodna potreba.

Mislím, da sem se odzval obljubi in da sem v teh markantnih črtah našega političnega življenja našel rezultat, ki mora zadovoljiti vsakega Hrvata — prvíkrat po pol stoletju. Res je, mnogo tega je v Argusovi stali, ki se mora izčistiti — a sedanje zadovoljstvo je omejeno na to, da se je sploh začelo čistiti in da se je našlo ljudij, ki opravičujejo nado, da nam bo o prihodnjem Božiču še povoljnija bilanca.

A. N.

Začetki volilnega gibanja v Avstriji.

V „Neue Freie Presse“ čitamo: „Če se prihodnji ljudski parlament ne bo hotel odreči vsakemu plodonosnemu delovanju, bodo potrebna večja združenja, ki se bodo v važnih slučajih sporazumevala in se tako združevala v vsakodobno večino. Iz tega izhaja, da bodo imele male frakcije nade do vpliva le tedaj, če bodo stopale v razmerje zveze s po mišljenju sorodnimi in torej v Avstriji v glavnem jezikovno sorodnimi strankami. Nemške stranke na Češkem in Moravskem so prve spoznale to potrebo in so čvrsto zaprile proces koncentracije. Sedaj slede Čehi. Načelnik mladočeškega izvrševalnega odbora v Pragi, dr. Skarda, je odločno nastopil za to, da se tudi češke stranke združijo. Če se pa prizadevanja posrečijo, potem bo prihodnja zbornica sestajala iz velikih narodnih, klerikalnih in socijalnih taborov, ki bodo odločilni za razvoj zakonodaje.“

Zakaj navajamo ta izvajanja v nemškem listu. Nu, ker je tu povedano prav tisto, kar

Prišla sva povsem blizu. Zagledala sva najprej šolsko mladino s kitico cvetja. Potem se je vrstil drugi radovedni svet. Od druge strani, ravno pred slavolokom, se je belila druga vrsta praznično oblečenih deklet — najprvo meščanski oblečenih, a za njimi kmečkih. Jedno, najvišje dekle je držalo v roki ogromen krasen venec. Ali je bila krasna ta devojka! Katera je to? Pogledal sem bolj; in ko sem prišel bližje, mi je skoro srce nehalo biti. Ne da bi kaj rekel, niti prav misli na kaj, sem pograbil starega za ramo in sem hotel, da se obrneva nazaj.

On je doslej neprestano upiral oči v tla; sedaj pa je privzdignil glavo proti meni in me pogledal začujeno. V isti hip je nekdo nekaj rekel z glasnim smehom mnogo. Stari je posegnil z očesom tjakaj. V ta hip je zakrčal in besno stopil proti vrsti deklet. Spoznal je v oni prvi s cvetjem — rojstno svojo hčer. Bil je bolan, strašen obupen krik — potem vsik. In hotel je dalje do nje — ali stresel se je, omahnil kakor v omedlevici — in pal težko v prah na cesto ravno pred slavolokom. Skozi usta se mu je vili kri — in strašno ga je stresalo po vsem telesu. Nekoliko trenutkov še in — izdihnil je!

smo rekli mi nedavno v članku, ki je dokazoval, da je katoliški centrum po vzoru v Nemčiji pri nas za sedaj nemožen, ker je zbliževanje jezikovno sorodnih si strank logična konsekvence nerešenega narodnega problema.

Češki socijalni demokratje.

Češka socijalno-demokratska stranka je imela te dni svoje strankarsko zborovanje. Dr. Soukup je izjavil med ostalim, da postavijo češki socijalni demokratje v vseh 108 čeških volilnih okrajih svoje samostalne kandidate. Volilna borba se bo vodila temu primerno, kakor se bodo pojedine stranke vedle nasproti volilni reformi. Povsodi bodo znali razlikovati iskrene demokratske stranke, ki o se zavzele za volilno reformo, od psevdoliberalnih, ki bi hotele preprečiti volilno reformo na vsaki način.

Iz „čiste“ — Frankove stranke.

V Frankovi stranki je žugal že resen razkol. Ni čuda — po tolikih moralnih neizgudah, ki jih je pretrpel zadnje čase nje vodja. Kakor poročajo iz Zagreba se je stvar za sedaj nekoliko polimala in skrpala. Dr. Mile Starčević, ki ga je — kakor podpredsednika sabora — njegova lastna stranka spravila v toli mučno situacijo, da se je moral odpovedati tej časti, je nameraval v družbi dra. A. Pavličića, Živka Petričića in Draga Mahovića izstopiti iz stranke. Borba se je vodila za „Hrvatsko pravo“, ki bi je desidenti radi dobili v svoje roke. Ali dr. Frank je previden in — praktičen mož: dal je sebe in svojo rodbino protokolirati kakor lastnike lista.

Radi teh dogodkov se je vršila dne 27. t. m. skupščina stranke. O vspehu se ne ve še nič pozitivnega, vendar se sodi, da so disidentje odjenjali in da so se zopet sporazumeli.

Drobne politične vesti.

Vojna sodišča odpravijo v Franciji. Iz Pariza poročajo od 27. t. m.: Ministerstvu je bil predložen zakonski načrt, po katerem se odpravijo vojna sodišča. Kaznovati vojake bodo imeli pravico le stotniki, kaznjenci bodo pa smeli rekurirati na upravni svet polka.

Grške čete ne bodo smele več v Makedonijo. Nedavno je bil pri grškem kralju Juriju na avdienci turški poslanik v Atenah. Kralj je poslaniku obljubil, da bo grška vlada zabranila grškim četam prehod preko meje v Makedonijo.

Srbskega cerkvenega kongresa. Iz Zagreba poročajo, da so se na srbskem cerkvenem kongresu sporazumeli samostanci in radikali ter da so že izvoljeni odbori kongresa.

Razkolna bogočastna udruženja v Parizu. „Echo de Paris“ javlja, da se je v Parizu osnovala razkolna bogočastna udruženja, ki si je zagotovila pomoč nekega grško-nezvedinjenega škofa, ki je v Parizu obavljaj službo božjo.

Srbsko posojilo. Kralj Peter je

Dve leti potem sem bil zopet v Radosavcih. Bila je pomlad — grdo, sedaj vroče, sedaj deževno vreme. A zima pred tem je bila tudi strašna. Dva meseca je pokrival svet vso krajino. Po šumah v brdih je bilo še sedaj snega. Potem je potegnilo južno vreme in z njim je prišel neprestano topel dež. Po livadah in višinah je bilo že vse pod vodo. Vsi potoki so se zlivali in iz vseh vlastelinskih prekopov je šumela in drvila voda, da je bilo čuti na uro daleč.

Ko sem nekega večera ravno hotel leči v postelj v sobici svoji pri parohu, se je naenkrat začelo javkanje in klicanje na pomoč. V selo je došla voda. In dohajalo jo je vedno več in naraščalo je bolj in bolj, dež pa je bil kakor iz škafa. Paroh je dal biti klat zvona. Tega se je domislil tudi cerkovni v katoliški kapelici. Po vasi se je razlegel grozen krik. Voda pa je prodirala že do oken. Slabe hiše — iz pletenine in blata — so se tresle in zvijale. Trajalo je tako kake 3 ure in potem še le je voda padala. Ljudje so jokali, jadikovali in preklinjali nove prekope. Nikdo ni manjkal — še le proti jutru se je jeden njih spomnil, da je videl zvečer Nedeljkičeva popolnoma pijanega. Šli so ga

dne 27. t. m. potrdil zakon o novem posojilu.

Tržaški deželni zbor.

Ko je poslanec dr. Rybář zvršil svoj govor je deželni zbor prešel na tretjo točko dnevnega reda, namreč predložitev zakonskega načrta o uvedanju občinske doklade na prenosnino nepremičnin vsled pogodb mej živini. Deželni glavar je predlagal, naj se razdelitev tiskanega načrta smatra za prvo čitanje. Prečitavši vseh 9 členov tega zakonskega načrta je poslanec dr. Depiera, kakor poročevalec deželnega odbora prosil, naj deželni zbor sprejme ta zakonski načrt kakor je predložen, da bo možno dobiti prej najvišje potrjenje.

Poslanec Cuzzi se je oglasil k 2. členu, katerega besedilo da ni dovolj jasno. Ker pravi dotični člen, da pri prodaji obširnega zemljišča, na katerem se nahaja le ena mala stavba, se ima smatrati vse zemljišče kakor pokrito se stavbami in dosledno temu se ima odmeriti kakor občinska doklada desetinka državne prenosnine od nepremičnin: če bi to imelo biti tako — je dejal govornik — bi bila to ugodnost veliki spekulaciji, katero ravno hoče zakon zadeti.

Poslanec dr. Depiera je pojasnil, da sta bila oba zakonska načrta po nasvetu c. kr. vlade formulirana z ravno istim besedilom, kakoršnje imajo enaki zakoni za druga mesta, ki so že dobili najvišje potrjenje, in sicer zato, da se ne izgublja časa in da se pravočasno poskrbi za pokritje proračuna za leto 1907. Sicer pa bodo nekatera pravila dobila pojasnila v izvršilni naredbi. Ko se enkrat doseže odobrenje skupnega zakona, se bo lažje postopno dosegel kak delni popravek. Prosil je še enkrat, naj bi glavni deželni zbor vsprejel zakonski načrt brez sprememb.

Poslanec Cuzzi je na to izjavil, da bo glasoval za predloženi zakonski načrt iz razlogov, ki jih je navedel poročevalec deželnega odbora, a da si pridržuje v prihodnjem zasledanju predlagati popravke, če bi izvršilna naredba ne pojasnila dovolj te točke.

Poslanec Ivan Goriup je izrazil željo, da bi se delala razlika med stavbenimi in kmečkimi zemljišči, ker ni pravično, da bi se moralo za kmečko zemljišče, namenjeno le v poljedelske svrhe, plačati ravno toliko, kakor za stavbena zemljišča, ki so namenjena spekulaciji.

V odgovor na to se je poročevalec skliceval na kar je že odgovoril na opazko posl. Cuzzija.

Poslanec dr. Venezian je podpiral po poslancu Ivanu Goriupu izraženo željo, ter prosil, naj se oblasti, ki bo pozvana za odmerjanje te doklade, priporoča že sedaj, naj vpošteva take slučaje, o kakoršnih je govoril poslanec Ivan Goriup. Izjavil je obenem, da si pridržuje pravo drugikrat predlagati popravek v tem smislu.

Zakonski načrt je bil na to vsprejet v II. in III. čitanju.

iskat in našli so ga mrtvega — voda ga je odplavila do hleva. Ljudje so bili ogorčeni in prestrašeni. Tu se je spomnil nekdo pokojnega Timotije.

— Ah — prav je govoril — prav je govoril. Grešili smo proti njemu in sebi — je začel isti mali Marko, ki je na razpravi najbolj kričal z Nedeljkičevcem proti njemu.

Bog sam vedi kako se je zgodilo: hkratu se je razvrstil cel sprevod in šel pred cerkev — in molili so za dušo Timotije in prosili, naj jim odpusti preko groba. Paroh je moral odpreti cerkvena vrata in pustiti narod notri in prečitati najmileje in najčudotvorneje molitve. Pak ko je bilo to zvršeno, se je podal svet na pokopališče in in je zažgal svečo na grobu Timotije.

In paroh in jaz sva gledala začujeno. Še le, ko so se tu izjokali, je hitel vsakdo domov, da vidi točno bedo in nesrečo. Dava ali tri tedne kasneje je svinec iz nepoznane puške ubil odvetnika Remaja, ko se je po noči vozil nedaleč od Radosavcev. Izdihnil je svojo dušo kakih sto korakov od mesta, kjer je bedni Timotej končal. Ubijalca niso našli. (Konec.)

Za tem je prišel na vrsto zakonski načrt o povišanju prispevka dedščin za ljudske šole. Kakor pri prejšnjem, tako se je tudi pri tem smatralo razdelitev tiskanega načrta za prvo čitanje. V drugem čitanju se je oglašil poslanec Cuzzi, ki je dejal, da bo sicer iz že doznanih razlogov glasoval za načrt, kakor je predložen, da se mu pa ne zdi pravično, da se prispevek odmerja po skupni svoti dedščine. Pravičnejše da bi bilo odmerjenje prispevka po svoti, ki jo dobi vsaki posamezni dedič.

Zatem je bil i ta zakonski načrt vsprejet v II. in III. čitanju.

Na to je poslanec Depiera prečital resolucijo, ki jo je predlagal deželni odbor, naj se deželni zbor izreče ugodno za ustanovitev obrtnega sodišča, katera resolucija je bila vsprejeta soglasno.

Za tem so se vršile volitve v prizivno komisijo za osebni dohodninski davek in pa v deželno komisijo za splošni obrtni davek. Ko so bile volitve — ki so pa trajale precej časa — zvršene, je deželni glavar dr. Sandrinelli zahvalil poslance in posebno poročevalca deželnega odbora posl. dra. Depiera za njegovo delavnost in zaključil zasedanje deželnega zbora vsklikniviš „živio“ na naslov njegovega veličanstva cesarja, kateremu vskliku se pa ni odzval nihče izmed poslancev, akoravno uradna „Triester Zeitung“ trdi v svojem poročilu, da so se poslanci temu vskliku navdušeno odzvali.

Domače vesti.

Novoletna voščila. Inseratni oddelek našega lista priporoča vsem onim, ki hočejo v novoletni številki priobčiti voščilo, da to čim prej prijavijo.

Umrl je našega sotrudnika g. Fr. Kravosa stric, Ivan Kravos, v 60. letu starosti. Pogreb bo danes ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti v ulici Madonnina št. 12. Naše sožalje.

Smrtna kosa. Iz sv. Marije Magdalene nam pišejo:

Dne 20. decembra je umrl tu posestnik Anton Tavčar. Pokojnik je bil rojen v Kreplicah na Krasu. Prišel je v službo v tukajšnjo klavnico leta 1867. Se svoje pridnostjo si je pridobil lepo imetje. Pokopali smo ga dne 22. na pokopališču v Škednju. Zadnjo čast mu je izkazalo mnogo prijateljev in znancev in položenih je bilo tudi več vencev, kajti pokojnik je bilo zelo priljubljena oseba pri vseh. N. p. v m.!

Odlikovanje. Ravnatelj trgovskega oddelka c. kr. trgovske in pomorske akademije v Trstu c. kr. svetnik Josip Gelcich je povišan v VI. činovni razred.

Odlikovanje. Ministerijalni svetnik v finančnem ministerstvu g. dr. Vladimir Globočnik pl. Sovodolski je odlikovan vitezkim križcem Leopoldovega reda.

„Slovenec“, najbolje informirani slovenski list — tako trdi saj on — prinaša v predčerašnji številki vest, da je deželni odbor tržaški v predčerašnji seji predložil volilno reformo. Nam v Trstu ni o tem ničesa znano. Najbrže smo — slabše informirani! Da, da, hitre, točne in izvirne informacije so le pri „Slovencu“ doma! Mi smo pač reveži, ki se s tem ne moremo tako pobahati, kakor najbolje informirani slovenski list.

C. kr. avstrijske državne železnice. Dne 15. decembra t. l. otvorilo se je med postajama Klein-Schönau in Waldhausen na progi Schwarzenau-Martinsberg osebno postajališče Ober-Nondorf za osebni in omejeni promet za prtljago. Vozni listki se izdajajo na vlak, prtljaga se odpravlja potom doplačila.

Kdo pači krajevna imena?! Vas Krkavce v občini pomjanski je eden tistih krajev naše Istre, kjer je ljudstvo zbog svoje nevednosti in nezavednosti v popolni odvisnosti od italijanske signorie. V tej izključno slovenski vasi imajo Legino šolo in tudi podružnico. Svoje poročilo o božičnici, ki so jo priredili tamkaj, pa datira „Piccolo“ iz — Carcasse. Doslej so tudi italijanski listi vedno pisali le Carcauzze. Sedaj pa je nakoval „Piccolo“ tudi za Krkavce svojo spako. Taisti „Piccolo“ pa prinaša vsaki hip svoje proteste proti — pačenju krajevnih imen. Nu, seveda: če Slovenci in Hrvatje rabijo svoja prastara imena za kraje po Istri, ki jih italijanski listi prištevajo k svojim, tedaj je to pačenje krajevnih imen. Če pa si „Piccolo“ izmišlja povsem nova imena za čisto slovenske kraje, a potem je to kaj drugega in ne pačenje krajevnih imen. Radovedni smo, da-li bodo naše poštne in finančne oblasti hitele, da vsprejmejo tudi „Carcasse“ v svoj uradni

seznam!! Nič se ne bomo čudili. Saj nekateri državni uradi v Trstu niso nič drugega, nego ekspoziture „Piccolove“ centrale za poitalijančevanje naših krajev; če ne drugače, vsaj na papirju!

Zakon o starostnem zavarovanju zasebnih nastavlencev je cesar že potrdil. Zakon stopi v veljavo v 1. januarjem 1909. Več o zakonu priobčimo v eni prihodnjih števil.

C. kr. avstrijske državne železnice. Dne 1. grudnia 1906. se je med postajo Teblestie in postajo Berline v 10.006 km, proge Hliboka-Sereth nove bukovinske družbe krajevnih železnic napravljena osebna postajica in prekladališče Berline-Meierhof izročila običnemu prometu.

Osebe in prtljago od imenovane postajice odpravlja potom doplačila vlakovodja na vlak.

Blago in žive živali se sprejemajo in oddajo samo kakor tovari po vozovih. Prekladališče Berline-Meierhof podrejeno je postaji Fereblestie, katera se od 1. grudnia 1906. naprej otvori za občni promet.

Na progi Linc-Kirchdorf, Pirnske železnice, vozita od 6. grudnia 1906. naprej vlaka št. 515 in 520 pravilno vsaki dan in sicer odhaja prvi iz Linca ob 7. uri 45 m. zvečer in prihaja v Kirchdorf ob 9. uri 34 min. zvečer; zadnji odhaja iz Kirchdorfa ob 12. uri 55 min. popoldne in prihaja v Linc ob 3. uri popoldne.

Iz Opatije smo prejeli: Nekateri rodoljubi iz Opatije-Volovskega so se zložili, da ustanove v Volovskem dobrovoljno gasilno društvo s hrvatskim poslovnim jezikom. V to jih je nagnila okolnost, da se v opatijskem dobrovoljnem gasilnem društvu hrvatski oziroma slovenski jezik ne le zapostavlja, ampak celo preganja, da si je v tem društvu večina Hrvatov in Slovencev. Nekateri teh členov so samo poskušali, da bi na skupščinah opatijskega gasilnega društva spregovorili hrvatskem oziroma slovenskem jeziku; in to se je od strani odbora že smatralo [kakor izživljanje in je bil dotični ud izključen iz društva. To izključenje je bilo povodom, da so iz opatijskega gasilnega društva izstopili skoro vsi slovenski člani ter se oprijeli akcije za ustanovitev posebnega dobrovoljnega gasilnega društva v Volovskem. Pravila so že potrjena in je pripravljalni odbor sklican na soboto dne 29. decembra ustanovni občni zbor v prostorih „Narodnega doma“ v Volovskem. Uvaževaje humanitarno in nacionalno važnost tega društva, se nadejamo, da najde isto mnogo dobrotnikov in podpornikov.

Kupujte narodni kolek! Predčerašnjim so izšli kolki „Lega Nazionale“ in prodali so jih v Trstu — 100.000. Ali ni da mora biti sram nas Slovence, vspričo te kolosalne številke?! Ne pravimo, da bi mogli tržaški Slovenci porabiti tudi toliko števil, kakor Italijani. Pač pa bi mogli in morali porabiti vsaj razmerno toliko našega narodnega kolka na korist naši družbi. Ali tu je ta razlika, da Italijani ne nosijo tega narodnega davka v namene lastne narodne obrambe, marveč v sovražne namene proti drugi narodnosti! Vemo in uvažujemo, da nas narodni davek tišči od vseh strani. Toda, od ene strani gre tu za kulturne svrhe, ki v prvi vrsti morejo postaviti trdno podlago narodni bodočnosti, z druge strani pa je vendarle narodni kolek način plačevanja, ki se ga ne običiti tako.

Gornja številka nas zopet prav spominja, kako žalostno zaostajamo za požrtvovalnostjo Italijanov. Takovo zaostajanje ne opravičuje niti narodni davek, ki ga že nosimo. Obracamo se torej do naše javnosti s toplim apelom, naj s pridnejim kupovanjem narodnega kolka pomaga naši družbi, da bo mogla čim vspešneje vršiti svojo veliko kulturno nalogo.

Božično drevesce so praznovali otroci nemške šole v Škednju dne 23 t. m. Vspored je bil povoljen.

Najprej je imel govor g. E. S. v katerem je povdarjal, da oni skrbijo za dobro vzgojo (oni že vedo, kaj je dobra vzgoja) otrok in da jih vsodbujajo k umetnosti. (To je: učitelj dotične šole poučuje nekatere dčke tudi v godbi). Po tem govoru, ki je bil namenjen navzočim, se je obrnil do „nemške“ mladine in po nagovoru do mladine so mu pritekale solze v oči; bil je pretresen ob pogledu na napredujočo mladino.

Temu so sledile nekatere nedolžne pesmice in neki prizor, slednjič so delili darove....

Gospodu govorniku so prispelo solze v oči, ko je zrl na „nemško“ mladino, ali tudi meni so se posvetile solze v očesu, ali ne iz pretresenosti, ampak, ker vem, koliko naše mladine vabijo naši sovražniki na njih stran! In to vse le z malim darom, ki se ga poslužujejo, da kolikor možno več števil zvaljajo na svojo stran.

Oni že vedo, zakaj dele darove! Saj zvišajo, kakor se čuje, že prihodnje leto ono šolsko poslopje.

Mnogo je bilo Slovencev, ki so prišli z otroci. Oni oče, ki meni, da brez blažene nemščine, ne dobi službe njegov sinček, naj se udari na prsa in naj pomisli na svoj rod, na svoj jezik, katerega ga je mati učila! Sedaj pa podaja otroke v tujo vzgojo, v roke našim sovražnikom! Vprašam vas, slovenski stariši: ni-li to v nebo vpijoč narodni greh starišev, ni to sramota za vas?!

In ne le to! Dogodilo se je tudi, da je oče sinka vzel iz slovenske šole in ga dal v nemško, medtem, ko njegova hčerka obiskuje slovensko šolo.

Jaz bi rad vprašal takega očeta, kako mora poslušati, ko se otroci doma uče — jeden onega, tujega jezika, drugi pa našega?! Ni-li to sramota za takega očeta?!

Kam se pogreza naša mladina, naši otroci — narodov up?! Vse to hiti ptujcu v naročje, medtem ko se naša zapuščena domovina mora bojevati proti tem vsiljivcem!

Naši sovražniki napredujejo. Zato tudi mi ne smemo držati roke križem!

Narodnjak.

Nenavaden užitek. Prejeli smo: Prihodnji torek dne 1. januarja 1907. leta priredi pevsko društvo „Kolo“ koncert, ki bo (sodeč po obširnem vspredu) res „velik“. Zeleti je, da bodi velik tudi glede udeležbe! „Kolo“ računa vedno na širše sloje in je tudi zdaj postavilo nenavadno nizke cene, kar je hvalevredno. Ker nastopi novoustanovljeni tamburaški zbor, ki šteje nad 40 tamburaških moči, ker bo sodeloval Tržačanom dobroznani vojaški orkester iz Gorice in ker bodo tudi pevske moči proizvajale krasne komade, a zraven tega se bo ta koncert vršil na oni dan, ko ima skoraj sleherni delavec kako kronico več v žepu, nego običajno — je pričakovati, da bodo „Kolaši“ odškodovani tudi za materialni nevspeh, ki so ga imeli pri zadnjem koncertu v „Narodnem domu“.

„Novi“.

Oznano glede vlozbe napovedi za odmero osebnega dohodninskega davka in osebnega davka od viših službenih prejemkov in prihodninskega davka za leto 1907. (Zvrsetek.) V svrhu priredbe dohodninskega davka za leto 1907 treba napovedati v smislu § 156. stalne prejemke vsake vrste na pr. plače, obresti in stanarine, zagotovljene v določenih zneskih, najemščine, dohodke od kuponov in slično, vse to s svoto dejanski doseženo v letu 1906. Nasprotno se morajo nedoločeni ter nestalni dohodki izkazati v poprečnem znesku zadnjih treh let 1904, 1905 in 1906. Kedor ni imel dohodkov še eno leto oziroma tri leta, jih mora napovedati po povprečni dobi njih uživanja odnosno se zneskom, ki ga upa dobiti v dobi enega leta. Ista načela veljajo za računanje stroškov, ki se smejo odbiti. Ako kak davčni obvezanec ne poda dolžne napovedi v predpisanem roku, pripravi se odmera po novem pozivu na podlagi § 205. lahko uradoma; razven tega mu je pričakovati, da se uvede proti njemu preiskava zaradi davčne zatajbe. Napovedi za prihodninski davek je predložiti glasom § 138, na pristojni davčni oblasti v tistem času kakor napovedi za osebni dohodninski davek. Tiskovine za napovedi dobe se lahko brezplačno na istih oblastih in uradih, kakor tudi tiskovine za osebni dohodninski davek. Prihodninski davek je po § 124. dolžan plačati, kedor dobi prejemke iz imovinskih predmetov ali imovinskih pravic, ki jih ni še naravnost zadel zemljišni, hišni pridobinski davek ali osebni davek od viših službenih prejemkov. Tu spadajo posebno v § 124. št. 1—7 navedene obresti, rente, tekoča plačila, oprave itd. Ker se prihodninski davek nasprotno od osebnega dohodninskega davka ne odmerja po gospodarstvu, nego za vsako osebo posebej, zato se opozarja še posebno na to, da mora vsak posamični upravičenec prejemkov, odnosno njegov postavljeni zastopnik podati napoved pod zakonitimi pogoji. Osebe, ki nimajo skupno z drugimi njihovimi dohodki letnega zneska 1200 kron, so po § 125. št. 7, sploh svobodne prihodninskega davka, torej tudi niso dolžne podati napovedi. Kedor ni imel prejemkov še toliko časa, mora jih napovedati po povprečni dobi njih obstanka, oziroma se zneskom, ki ga upa doseči v enem letu. Tudi glede prihodninskega davka je dolžnost, podati napoved in nasledki opuščenja iste so neodvisni od tega, je-li bil davčni obvezanec za to osebno pozvan ali ne.

Skupaj v življenju, skupaj v smrti. V hiši št. 596 v ulici Carbonara sta stanovala zakonska Jakob in Katarina Gregoretti. Njemu je bilo 72, a njej 70 let. Predčerašnjem popoldneju je Katarina umrla. Starega Jakoba je ta izguba jako potrla. Sedel je ob mrtvaškem odru in se spominjal vseh in žalostnih dni, ki jih je preživel skupaj se svojo ljubljeno ženko. Ob 9. uri zvečer je Jakob, sedeč ob mrtvaškem odru, klonil z glavo in se potem zgrudil se stola. Priskočili so k njemu drugi navzoči ljudje in mu skušali pomagati, a vsi poskusi so bili zaman. Pozvali so zdravnika se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da je revni starček že mrtev. Položili so ga takoj na isti mrtvaški oder poleg njegove žene. Bila sta skupaj v življenju, ostala sta skupaj tudi po smrti.

Razgrajč. 30-letni sodar Fran V., stanujoči v ulici del Lazaretto vecchio, je bil predsinčojnim v krčmi, ki je v hiši št. 4 na obrežju Grumula. Tam se je sprl in pretepel z nekim Ožbaltom Coscia. Mej pretepom je

pa polomil neko pripravo za točenje piva, ki je vredna 30 kron. V sled tega je krčmar pozval redarja in dal vročerknega sodarja aretovati. Mej potjo se je pa sodar redariu uprl, da je moral priti prvemu na pomoč še drugi redar. Oba skupaj sta ga potem tirala na stražnico v ulici Tigor, kjer so ga vzele na zapisnik in ga potem djali pod ključ.

Izdajal se je za veleindustrijalca 22-letni testeninar Aleksander G., doma iz Ferrare. Gospodu Humbertu Navara, ki ima elektrotehniško delavnico v ulici Rossini št. 28, je pripovedoval, da ima v Milanu veliko tovarno testenin. Neki dan je prišel k Navari in ga prosil, naj mu posodi večjo svoto denarja, kar je Navara rad storil, misleč, da ima res opraviti z veleindustrijalcem. Ker se ga je pa „veleindustrijalec“ potem ogibal, je Navara spoznal, da je bil osleparjen in je prijavil vso stvar policiji. V sled te prijave sta dva policijska agenta včeraj v jutro Aleksandra G. aretovala na trgu della Borsa, ko je prišel iz hotela „Union“, v katerem ložira. Na policiji je Aleksander trdil, da ni v Trstu nikomur ničesar dolžan, izvzemši gospoda Karola Fernandelli, ki stanuje v hiši št. 2 na Corsu, kateremu da dolguje 5 kron. No, vzlic tej njegovi trditvi so ga djali pod ključ.

Tatvine. — Likarici Josipini Betižnik je neznan tat snel z nad vežnih vrat v ulici dell' Istituto št. 4 nadpis, vreden 4 kron.

— Katarini Comadi je neznan uzmoči predčerašnjim popoldne ukradl iz kovčeka, ki ga je imela v neki shrambi pod stopnjicami, več komadov obleke, v skupni vrednosti 20 kron.

Kolodar iz vreme. Danes: Tomaž, škof in mučenec; Vratoje; Vrhoslava. — Jutri: David, kralj; Branimir; Soka. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 7° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene in zabavne vesti.

Veliki koncert pevskega društva „Kolo“. Opozarjamo, da so vstopnice in sežeži od danes naprej v predprodaji pri vrtarju „Narodnega doma“ in sicer od 8.—12. ure popoldne in od 2.—8. ure popoldne.

Ob enem se opozarja g. pevci in g. pevke, da se polnoštevilno udeležijo glavne vaje, ki bo v nedeljo ob 2. uri popoldne in g. tamburaši, da bo glavna vaja danes zvečer ob 8. uri.

„Delavsko podporno društvo“ javlja vsem svojim cenj. udom in udinjam, da bo jutri v nedeljo ob 8. uri in pol zjutraj v cerkvi sv. Antona novega maša zadušnica za umrle ude.

Darovi.

Za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti se je nabralo v „Konsumnem društvu“ v Rojanu povodom ogledovanja nove dvorane 2 kroni 12 stot.

Gospodarstvo.

V Avstriji imamo 6000 kmetijskih zadrug. Od teh jih je 4684 združenih v „Splošni zvezi kmetijskih zadrug na Dunaju“. Slovani imamo okrog 3000 zadrug in sicer: Čehi na Češkem 1221 zadrug (1020 Rajfajznovk, 38 mlekar, 18 zadrug za proizvodnjo in prodajo kmet. pridelkov, 9 zadrug za spirit, 30 nakupovalnih in prodajalnih zadrug, 5 sadjarskih, 3 mlinke in pekarske, 13 živinorejskih, 32 strojnih zadrug, 14 skladišč, 12 zadrug za lan in 7 raznih zadrug). Čehi na Moravskem 358 Rajfajznovk, Čehi v Šleziji 70 zadrug (42 Rajfajznovk, 5 posojilnih drugega ustroja, 1 skladišče, 3 mlekarne, 13 konsumnih, 1 žganjarsko, 1 zelenjadarsko, 2 prodajalni zadrugi, 1 zadrugo za tkalce in 1 tiskarsko zadrugo) V vsem štejejo Čehi 1649 zadrug.

Poljaki v Galiciji imajo okrog 400 zadrug (razun Rajfajznovk 10 zadrug za obdelovanje močvirja, 2 mlekarne in 1 sadjarsko zadrugo), Rusini v Bukovini imajo 124 zadrug (Rajfajznovk 119, 1 posojilnico po Schulze-Delitschejevem sistemu in 4 kmetijska društva), na cislitvanskem slovanskem jugu je 700 zadrug.

Gotovo je število slovanskih zadrug, katere so razun zadrug v Galiciji in češke „Zadružne Zveze“ na Moravskem vse priključene „Splošni zvezi kmet. zadrug na Dunaju“, večje, ker število zadrug v Galiciji je, ker obstoje razne majhne zadružne zveze, od katerih pa nam manjkajo podatki, večje. Častno mesto zavzemajo kakor v vsem javnem življenju tako tudi na zadružnem polju Čehi, ki vedo ceniti pomen zadrug!

Na cislitvanskem slovanskem jugu delujejo sedaj 3 slovanske „Zadružne Zveze“ in sicer: „Zadružna Zveza“ v Celju kakor najstarejša z 170 članicami, „Zadružna Zveza“ v Ljubljani s 322 in „Goriška Zveza zadrug in društev“ v Gorici z 27 članicami. V kratkem utegne začeti poslovati za Istro posebna „Istarska Zveza“, ki je osnovana že nekaj let. (Se je že zgodilo. Op. uređ. „Edinosti“). Razvev tega pa pripada okrog 20 spodnještajerskih zadrug nemški „Zvezi“ v Gradcu, približno 15 spodnještajerskih bikorejskih zadrug spada v področje deželnega odbora, ki vrši revizijo in ustanovljanje bikorejskih zadrug potom potovalnih učiteljev za živinorejo. Na Korotkem se je istotako 5 slovanskih zadrug, katere so Slovenci ustanovili, pridružilo nemški „Zvezi“ v Celovcu. Po „Zadrugi“.

Vinska letina na Francoskem. Glasom nekega statističnega izkaza so letos pridelali na Francoskem 52.079.052 hektolitrov vina, to je, 4.587.052 hl manj nego leta 1905. V Alžirju so letos pridelali 6.905.720 hl vina.

Živnostenska banka. Iz Prage poročajo: „Živnostenska banka“ poviša meseca marca z emisijo 5 milijonov novih delnic svojo delniško glavnico na 30 milijonov kron. Generalnemu shodu se predloži sprememba pravil, na temelju katerih bo zamogla banka povišati svojo delniško glavnico do 60 milijonov kron.

Steklo se podraži za 20 do 25 odstotkov.

Brzovjavne vesti.

Zvišanje poštnih in brzovjavnih pristojbin.

DUNAJ 28. Državni zakonski list je priobčil naredbi o novih poštnih, brzovjavnih in telefonskih pristojbinah, ki stopijo v veljavo s 16. januarjem 1907. Znižana pristojbina za lokalna pisma je odpravljena, lokalno pismo, ki stane sedaj 6 stotink, stalo bo v bodoče 10 stotink. Dopisnice in zalepke za pnevmatično pošto bodo mesto 10 stotink, kakor se je nameravalo, povišane le za 5 stotink. Brzovjavni blanket, ki se ga je doslej dobivalo zastoj, bo stal 2 stot. Istotako bo odpravljena znižana pristojbina za lokalne brzovjavke, vsaka beseda bo stala 6 stotink.

Pristojbina za trgovske telefone na Dunaju bo znašala po številu prometa 300—400 in 500 kron, za telefone v stanovanjih 240 kron. Pristojbine izven Dunaja so za trgovske telefone od 120 do 400 kron, za privatne telefone 115 in 200 kron.

Poštna nakaznica bodo v bodoče stale mesto 2, 3 stotinke. Zalepke in omoti se podraže za eno stotinko.

Cesar v Budimpešti.

DUNAJ 28. Cesar odpotuje dne 2. januarja v Budimpešto, kjer ostane dlje časa. Obedi delegaciji bodo dne 4. in 6. januarja.

Sneg.

BUDIMPEŠTA 28. (Ogr. biro). Od danes jutraj neprenehoma sneži. Promet po ulicah počiva popolnoma.

LJUBLJANA 28. Tukaj je zapadlo snega 70 cm na visoko. Za 24 ur so ustavljeni vsi tovarni vlaki iz Ljubljane in v Ljubljano.

GORICA 28. Tukaj je snežilo danes vse dopoldne kakor že dolgo let ne. Za Gorico je to nekaj izrednega.

Snežni viharji na Angležkem.

LONDON 28. Trajni snežni viharji ovirajo promet v vseh delih dežele. Ceste in železniške proge ni na mnogih mestih možno pasirati, brzovjavne žice so pretrgane. Iz raznih krajev poročajo, da je zmrznilo tudi mnogo ljudi. Silni viharji razsajajo ob vsej obali. Takega nevrojena ni bilo že dolgo let sem.

Štajerski deželni zbor zaključen.

GRADEC 28. Deželni zbor je na svoji seji odobril šestmesečni provizorij ter je na mesto dr. Derschatta izvolil državnega in deželnega poslanca Hofmana pl. Wellenhofa, duželnim odbornikom, njegovim namestnikom pa državnega in deželnega poslanca Avgusta Einspinnerja. Zbornica je nadalje sklenila izročiti sodišču posl. Ploja, ki ga radi samovoljne preganja okrogno sodišče v Ljubnu radi zločina po § kaz. zak. Ker je deželni zbor s tem dovršil svoje delovanje, je namestnik proglasil sedanje zasedanje zaključenim.

Tovarna za olje zgorela.

BUDIMPEŠTA 28. (Ogr. biro) V tovarni za olje ogrske delniške družbe na Soroksarski cesti je danes jutraj ob 4. uri izbruhnil ogenj v južnem delu poslopja. Ogenj se je kmalo razširil na sosednja poslopja in na strojnico, kjer so zgoreli stroji. Ogenj je uničil tudi v zalogi se nahajajoče surove, polrafinirane in rafinirane olje. Gasilci so zamogli rešiti le 60 sodov olja. Le z veliko težavo je bil požar omejen ob 11. uri dopoldne. Pogorela je vsa tovarna. Škode je 800.000 kron. Tovarna je bila zavarovana.

† Aleksander Hegedüs.

BUDIMPEŠTA 28. Danes je umrl bivši minister za trgovino Aleksander Hegedüs. Pokojnik je pripadal bivši liberalni stranki.

Boj med cerkvijo in državo na Francoskem.

PARIZ 28. Občinski svet v Versaillesu je stavil škofu na razpolago poslopje vojaškega poveljništva, iz katerega se je umaknil general Pechalves, ki je stavljen v neaktiviteto.

PARIZ 28. Sodišče v Saint Dié je obsodilo župnika stolne cerkve v globo 100 frankov, ker je povodom sekvestra cerkve razžalil zastopnike cerkve.

PARIZ 28. Da se omogoči še nadaljnji obstoj semenišče v obliki viših učnih zavodov, je kardinal Richard z drugimi provincijalnimi oblastniki vred sklenil, da se izvrše formalnosti, ki jih zahteva zadnja okrožnica ministra Brianda.

BEROLIN 28. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Rima, da dohajajo dan na dan v Vatikan pisma francoskih duhovnikov, ki tožijo, da so brez sredstev ter prosijo podpore Vatikana.

Iz Maroka.

CADIX 28. (Agencija Fabra) Glasom poročil iz Tangerja se Raisuli baje brani, da bi odstopil kakor guverner ter se v Zinapu

pripravlja na odpor. Pomorska uprava je s pogodbo zagotovila oskrbovanje španske eskadre v pristaniščih v Jarache in v Jetnanskem zalivu, kjer se polagoma izvedejo policijske odredbe.

Francoska zbornica.

PARIZ 28. Na današnji seji zbornice je finančni minister predložil enomesečni proračunski provizorij.

Dogodki na Ruskem.

Dokumenti ugrabljeni.

Iz Petrograda javljajo od 27. t. m.: Ko je neki kurir peš spremljal na kolodvor voz, na katerem sta bila dva polna zaboja dokumentov, je nakrat voznik v skok zdirjal z vozom. Dokumenti so bili tukajšnjega italijanskega vojaškega atašeja. V diplomatičnih krogih je ta dogodek obudil mučno pozornost.

Volitve za duma na Poljskem.

Iz Varšave poročajo od 27. t. m.: Poljski centralni volilni odbor je izvolil pesnika Sienkiewicza svojim predsednikom.

Trgovina.

Borzna poročila dne 28. decembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12 $\frac{1}{2}$ —19.15 $\frac{1}{2}$, ang. eške lire K —
10 —, London kratak termin K 241.15—241.40
Francija K 95.45—95.65, Italija K 95.55—95.75—
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.62—117.80, nemški bankovci K —, —
avstrijska enotna renta K 98.85—99.15, ogrska
cronska renta K 95.70—96.—, italijanska renta K
—, —, kreditne akcije K 691.——693.—,
državne železnice K 687.75—689.75 — Lombardi K
175.50—177.50 Lloydove akcije K 800—808—
srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—
to 483.—, Bodenredit 1880 K 302.—310.—, Bo-
tenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 160.—
to 162.—, Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
državni dolg v papirju	100.05	110.—
„ „ srebro	100.25	100.25
avstrijska renta v zlatu	117.15	117.20
„ „ v kronah $\frac{1}{2}$ %	99.05	99.10
avstr. investicijska renta $\frac{3}{4}$ %	89.85	89.85
ogrška renta v zlatu $\frac{4}{5}$ %	114.35	114.65
„ „ kronah $\frac{4}{5}$ %	95.85	95.95
„ „ $\frac{3}{4}$ %	84.90	85.—
akcije nacionalne banke	1781.—	1785.—
kreditne akcije	688.75	688.80
London, 10 Lstr.	241.—	241.—
100 državnih marek	117.60	117.55
100 frankov	23.50	23.50
100 ital. lir	19.12	19.11
100 ital. lir	95.55	95.47
sestinski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 95.22,
italijanska renta 103.40, španski exterieur 95.—,
akcije otomanske banke 672.—. Menjice na London:
52.50.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice:
— Lombardi 185.— unificirana turška renta 94.12
avstrijska zlata renta 98.90, ogrska $\frac{4}{5}$ % zlata renta
88.10, Landerbank 506.—, turške srečke 148.—, pa-
riška banka 16.25, italijanske meridionalne akcije
782.— akcije Rio Tinto 22.75. Stalna

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 86.—
srebro 32 $\frac{1}{2}$ %, Lombardi 7 $\frac{1}{2}$ %, španska renta 94.— ita-
lijanska renta 102 $\frac{1}{2}$ % tržni diskont 6 $\frac{1}{2}$ % — menjice na
Dunaju —. Mirna.

Tržna poročila 28. decembra.

Budimpešta. Pšenica za april K 14.88 do
K 14.90, rž za april K 13.24 do 13.26, oves za april
K 14.94 do 14.96, koruza za maj 10.24 do 10.26.

Pšenica: ponudbe srednje, povprečje v anj omejeno,
tendenco vzdržana. — Kromska: 20.000 met. stovov,
nespremenjeno: druga žita nespremenjeno. — Vreme:
snež.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good
average, za december —, za marec 33 $\frac{1}{2}$ %, za
maj 34.—, za september 34 $\frac{1}{2}$ %, Stalna Kava Rio na-
vada loca 34—36 navadna reelna 37—38 navadna
lobra 39—41.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za december
17.90, za jan. 18.10, za februar 18.15, za marec
18.20, za april 18.35, za maj 18.50. — Stalna. —
Vreme: zmerno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average
za tekoči mesec —, za marec 41.—.
New-York. Kava Rio za bodoče dobave
Stalna, za 10 stot. niže. — Prodaja 6000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 8 $\frac{1}{2}$ %, Sh.
Mirno.

Plesni odsek „Tržaškega Sokola“ opozarja vse svoje brate
člene in prijatelje plesa, da se
udeležijo plesne vaje, ki se bo
vršila danes ob 9. uri zvečer pod
vodstvom brata prof. Iv. Umeka.
Na programu so raznovrstni na-
rodni plesi. Vstopnina za člene 50 stot., za
nečlene 1 K, za gospodične z garderobo vred
30 stot.

Pozor gospe!

Čast mi je javiti moji cenj. klijen-
teli, da sem pričela s 15. oktobrom t. l.
prodajati prave izvršne vzorce iz
Pariza in Dunaja; tudi vsprejemam
vsako naročbo — kakor že znano — po
najnižjih cenah.

Udana **ELSA PERTOT**

MODNI SALON

ulica Tintore št. 1, I. nad.

PRISTNE
švicarske žepne ure
točno uravnane, zlate, srebrne in kovinske
kupi se v novi prodajalnici za ure
Josef Oppenheim
švicarske ure in kronometri
Trst, ulica Barriera vecchia 35 (nova palača).
VELIKA IZBERA
veržice za dame in gospode, uhanov, prstanov, broš,
zlatih, zlatih-plaket in srebrnih, ceneje nego drugod.
Ure za dame od 3 gl. naprej.
Popravlja hitro in ceno z večletnem poročtvom.
Telefon št. 615

Albert Faber
Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva,
tovarna za brezplinske brikete iz
drvenega oglja, se priporoča v zalaganje
hrastovih in bukovih drv
prirejenih za peč
angleškega in inozemkega svetlega premoga —
brezplinskih briketov iz drvenega oglja: „BOULES“
(v veliki jajčji obliki) za vsako kurjavo — Žareči ko-
madi (v mali jajčji obliki) za odprto ognjišče in icanje.
Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na
tovarniško pisarno:
Trst — Ula della Zesa št. 22
ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki
GIOV. ANGELI, ul. Vinc. Bellini 11
(nasproti cerkvi novega Sv. Antona)

EDINA ZALOGA PO NIZKI CENI
ženskih in moških oblek
Giorgio Jess
TRST
ulica Barriera vecchia št. 15
Ženska krila . . . gl. 2, 2.50, 3.80, 5.50
Ženski jopiči . . . 4.50, 6.50, 8.50
Ženski paletot . . . 7.50, 9.50, 12.50
Ženske bluze iz volne . . . 3.50, 4.50, 5.50

Šivalni stroj je za Božič
najbolje darilo za soprogo, hčer ali zaročnico.
Ako se dostavi še
SINGER
je s tem povedano vse.
V vseh prodajalnicah ki imajo to znamko.
ga je možno kupiti.
SINGER & Co., deln. družba šivalnih strojev, Trst, Corso 24
Podružnice v vseh važnijih mestih.

Prihranitev na plinu
do
Gorilnik Wouwerman
50%
Podjetje Gasspar po zistemu Wouwerma
Halbmayer & Co., Dunaj
Izključni zastopnik z zalogo za Trst:
E. RUDAN, Via Gelsi št. 3 — Telef. 1889

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešnejše sredstvo proti** DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.
revmatizmu in protinu
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri
od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „Mila Igea“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odrošlja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštnine in zavoja

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 etat. besed. Manj kot 10 besed se računajo etat. več. Najmanjša pristojbina 40 stat. besed. Plača se takoj.

Tamburica (Brač prvi solo) dobro obdržan je na prodaj. Ulica Nuova št. 1520 1520

Pošteno dekle dobro družine, izučena kuharica išče službo pri neki slovenski družini. — Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1522

Vinogradniki kupite jako lepe cepljene trte vsake vrste po nizki ceni, dokler jih je še kaj. Cenik na zahtevo. — Forčič & Pipan — Komen-Preseje. 1188

Konsumno in Kmetijsko društvo v Gabrovu pri Proseku išče krčmarja. Pismene ponudbe na društvo do 1. januarja. 1526

Proda se dobro ohranjeno moško kolo (bikl) Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1547

Zaloga Gramofonov znamenitih in navadnih s SPECIJALITETO plošč in drugimi potrebnimi predmeti.

Plošče COLUMBIA
FAVORITE
GRAMOFON
ODEON
FONOTIPIA

po konkurenčnih cenah
G. Rossi & Comp.
Piazza S. Giacomo št. 21, I. nad. (Corso)
Popravlja po najnižjih cenah.

Naznanjam slavn. občinstvu, da je moja gostilna v ulici Belvedere št. 17, odprta do 3. ure zjutraj.

Priporočam se za obilno udeležbo, ker tam dobite vsakovrstna vina in jedila
HENRIK KOŠIČ

Zaloga tu- in inozemskih vin, spirita in likerje in razprodaja na debelo in drobno
TRST. — JAKOB PERHAUC — TRST.
Via dell'Acque št. 6. (nasproti Kani Centrale).
Velik izbor francoskega šampanjca, peničnih desertnih italijanskih in avstro-ogrejskih vin. Bordeaux, Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. — Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. — Izdelki I. vrste, došli iz dobrih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Razpošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo in franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Da se prepiča naj le obišče slavno občinstvo mesnico
Giuseppe Devetak
v ulici Carlo Ghiga št. 19. Tel. 1141

kjer najde goveje meso in meso drobnice prve vrste, kakor tudi bogato izbor perutnine iz Štajerske in Kranjske ter meso, kapune in polarde iz Gradca.
Udani **GIUSEPPE DEVETAK**

Povodom praznikov! je dobiti predmetov za darove

v novi prodajalnici porcelane, steklenine, lončene in kuhinjske posode.
Trg, Ponterosso št. 7

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo zalogo dalmatinskega vina

nahajajočo se v ulici Torre bianca št. 45 in gostilne ul. Romagna št. 4 in ul. Giulia št. 71 v katerih toči dalmatinska vina najboljše vrste
Ante Dvornik trgovec z vinom.

FILIP IVANIŠEVIC zaloga dalmatinskega vina lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405) v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „Al'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al'fratelli dalmati“, ulice Zudeeche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

Nepremočljiva pregrinjala za vozove za konje in voli, dežni plašči povozeni in pokrivala za konjske komate
Giovanni Sivitz
Piazza della Stazione št. 1

ARISTIDE GUALCO Trst. ulica S. Servolo 2.

Tovarna za cementne plošče raznih mer, ki jih stavlja tudi v delo, za kar jamči. Izdeluje tudi terase in prešane cevi iz cementa.

Kinematograf Pathé Freres

ki posluje v FONDÓ CORONEO (poleg gledališča Minerva)
je absolutno priznan kakor edini
kar se tiče netresljivosti in tehniške popolnosti (ni smeti zamenjati z drugimi Kinematografi, ki se jih je doslej videlo)
Četrti velikanski program. Nizke cene.

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

komforti prve vrste. Nad 100 sob.

Svoji k svojim! TELEFON 1464 Svoji k svojim!

M. Stoppar v Trstu

TRST, ulica S. Giacomo št. 7 (Corso) FILIJALKA: ulica Giuseppe Caprin št. 9 priporoča svojo novo

preurejeno pekarno in sladčičarno

Prodaja vsakovrstne sladčice, mandolato, mostardo, konfektore, kolače itd. itd.
Tu- in inozemska vina v buteljkah. — Vse naročbe prosto na dom.

Velika zaloga železnine in kovin

Carl Greinitz Neffen, Filiale
Corso št. 35 TRST Corso št. 53
Trg Carlo Goldoni št. 2.

Velika izbira najkvalitetnejšega orodja in potrebin za ključavnice, kovače, kotlarje, kleparje, mehanike, mizarje, strugarje, sedlarje, tapetnike itd. itd.
Vse predmete za kuhinjo in posebne novosti za hišo.
Cene nizke in stalne.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.
Piazza Cassarna št. 2, I. n. — TRST — v lastni hiši. Telefon št. 930.
Vhod po glavnih stopnicah.
Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni od zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugam in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menice po 6%, na ustave po 5 1/2%.
Uradno ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad saprt.
Ima najmodernejše urejene varnostne celice za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
Poštne hranilniški račun 810.004.

Važen razglas za vso okolico!

Naprošeni ste, da obiščite dobro znano in veliko

zaloga narejene obleke

Trst, ulica Arcata št. 1

Tu najdete največjo izbero: prodaja se vsakovrstno blago za prih. letno dobo po najnižjih cenah. — **VELIKA ZALOGA TOPLIH OBLEK BARVNIH IN ČRNIH, VRŠNIKOV** in blaga za obleke. Uzorci zastoj.
VITTORIO PISKUR.

Svoji k svojim!

Opozorjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. mesta Zagreb sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in streli po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. Dolžnost vsakega Slovana je zavarovati se pri domačem zavodu — že da ne gre denar v tujino.
Vsa zavarovanja sprejema ter daje vsa pojasnila.

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst
CORSO št. 1

Zastopniki za vsako mesto, trge in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroške in Štajerske) se sprejemajo pod ugodnimi pogoji.

HRVATSKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici
Gospodarska ulica št. 7, II. nadst.
v lastni hiši.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. taklo

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2%. Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpo vedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojilo: na uknjižbo po 1/2% na varščino ali zastavo in na menice po 6%. Glavni deleži koncem leta 5 1/2%.
Stanje 31. dec. 1904 (v kronah): Glavni 1781 z deleži K = 113.382. — Hranilne vloge 1.551.089.13. — Posojila 1.570.810.38. Vrednost list. 110.675. — (v realni so vredno več). — Rezervni za log 75.101.01.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega. Telefon št. 79.

Via Farneto št. 3

V novi prodajalnici igrači in drobnariji se nahaja vedno
VELIKA IZBERA glavnikov, torbic, ročnih torbic, raznih lišpov, predmetov za darove, finih dišav po nizki ceni, ter pisarniških predmetov in izbrana zaloga krasnih razglednic za božič in novo leto.

Via Farneto št. 3

Pekarna in slaščičarna Mikuš

trg S. Francesco d' Assisi št. 7
Prodaja moko I. vrste, slaščice in bišote najfinije vrste. Trikrat na dan svež kruh.
Zaloga pijač:
finih vin za desert, dalmatinskih in istrskih vin.
Pivo v steklenicah.
Cene zmerne. — Razpošiljanje tudi na doma.

Restavracija Finding

ulica Cologna št. 9-13
Dreherjevo in Pizensko pivo.
Razna vina, izborna kuhinja.
Lepo kegljišče.
Pisalna dvorana, biljard, igralna soba.
Vsako nedeljo in praznik
ples z orkestralno godbo.

Ako hočete imeti pód iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdelanega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi
BART. BIDOLI - TRST
ulica SS. Martiri št. 19
Razpošilja se tudi na deželo.

DROGERIJA Josip Zigon

Filijalka na Proseku št. 11
Izbor drog, barv, čopičev, pokosti parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode, vorka za parkete, na mrazu pripravljenega sirupa tamarindo, malinovec itd. itd.

Podpisani sem v ulici Laz zaretto vecchio št. 19 na voglu ulice San Giorgio otvoril

ZALOGA VINA

za domačo rabo, pridelek iz mojih vinogradov v Istri, Istrijski in ga prodajam v sodčkih in steklenicah. Za sam kraj, kam zagotavljam, da je kakovost najboljša. Da zavarujem vsakogar odjemalca jamčim za pristno vino, sem sklenil, da ga dobim v originalnih sodčkih naravnost iz mojih kleti v Bolu in da ga tako razpošiljam tudi na stanovanja.

Za krčmarje in gostilničarje primerne cene.

V nadi, da me podastite z Vašo naročbo beležim. —

IVAN CVITANIC.

V dobroznani prodajalnici jestvin in kolonijal

Petra Peternel

v ulici Giulia št. 76

je vdobiti vsakovrstne jestvine, kakor: kavo, riž, testenine (napeljske), sladkor, turšeno in belo moko, naravno maslo, sveče milo, jedilne olje prve vrste. — Blago vedno sveže.

R. OSMO

izdeluje kape vsake vrste in oblike, nadalje higijenične klobuke iz platna, ki se jih more prati. Prodaja klobuke iz klobučevine in slame

Vec po cenah, da se ni bati konkurence.

TOVARNA ulica Malcanton št. 7, I. nad.

ZALOGA ulica Riborgo št. 33, TRST